

SINDICATURA DE GREUGES DE MENORCA

INFORME ANUAL AL PLENARI DEL CONSELL INSULAR

Com a membres de la Sindicatura de Greuges de Menorca, tornam a comparèixer davant del Plenari del Consell Insular per presentar un nou informe o memòria, que pretén resumir de manera breu les activitats i gestions realitzades durant l'any 2018.

Entram en el quart any de la vida de la Sindicatura i creim ben sincerament que avui, a més de donar estricte i puntual compliment a un imperatiu reglamentari que tenim, el qual fixa i regula de manera clara el deure de la Sindicatura de redactar i presentar anualment aquest document com a memòria de la nostra activitat, és també una molt bona ocasió que serveix, ens serveix també a nosaltres, per fer una reflexió d'anàlisi de la vigència i la utilitat de la nostra labor, sobretot allò que hem fet i el que podíem haver fet. Reflexió que, de ben segur, ens ajudarà a aprofundir i millorar la delicada i seriosa labor que se'ns va encomanar i en la qual estam fermament compromesos.

Algunes notes prèvies a manera d'introducció. Un diagnòstic gens agosarat indica, d'entrada, que segueix el general desconeixement per una bona part dels nostres conciutadans del que és i el que pot arribar a significar i ser l'existència d'un organisme tan democràtic com la Sindicatura de Greuges, òrgan que té encomanada per part del Consell Insular de Menorca una clara responsabilitat i missió: la defensa dels drets humans de la ciutadania; en aquest cas, de tots els habitants de l'illa en les seves relacions amb el Consell Insular de Menorca.

Entenem que és certament preocupant que un òrgan de rellevància i significació com aquest, tan arrelat a països i comunitats de més llarga i sòlida trajectòria democràtica, tengui, ara mateix, tan poc predicament i sigui tan desconegut a ca nostra. Sembla que els ciutadans haurien d'estar realment satisfets de comptar amb aquesta figura, gens retòrica, per cert, que supervisa l'activitat de l'administració, en aquest cas del Consell Insular, així com de les seves empreses, organismes que en depenen. Cal afegir, però, que, com a ciutadans de Menorca que som, tenim la satisfacció i també

l'orgull de poder dir en veu ben alta que som l'única illa balear que compta, de moment, amb aquesta figura. Ni tan sols el Govern de les Illes Balears en disposa.

Un dels nostres reptes era, i és encara, ben clar: seguir lluitant per donar a conèixer l'existència, el funcionament i la utilitat social de la Sindicatura, i amb aquesta finalitat, poc abans d'acabar l'any que avui resumim, vam fixar-nos un objectiu prioritari que té dues vessants complementàries: la creació i la posada en marxa d'una **pàgina web pròpia de la Sindicatura**, que serveixi de nexa d'unió i comunicació directa amb la societat a la qual pretenem servir, i també el **disseny d'un logotip** propi de la Sindicatura, que ens signifiqui i mostri també, de manera senzilla però clara, la nostra total independència del Consell Insular. Volem incrementar i millorar la presència de la Sindicatura a la vida política i social de Menorca i pensam que una encertada estratègia pot ser una constant, eficaç i eficient utilització de les més modernes xarxes de comunicació.

Amb tot això, convé, creim, fer també una declaració formal per deixar meridianament clara la postura dels membres de la Sindicatura, ja que alguna de les afirmacions que feim avui pot despertar algun recel o sospita. No som ni volem que se'ns vegi com un enemic del Consell Insular: controlar, a petició de la ciutadania, la complicada tasca que per llei té encomanada no vol dir en cap cas que s'entengui la nostra activitat com un element estrany i entorpidor. Creim fermament que som, i volem ser-ho, uns bons i lleials col·laboradors, que tenen simplement com a missió bàsica de vetllar pel màxim respecte dels drets humans dels nostres conciutadans en les seves relacions amb el Consell. No, no som tampoc una casta d'oposició política o administrativa a la labor de l'equip de govern de torn, missió que ja està prou clarament definida a l'Estatut. Independents de criteri, sí, i també lleials amb la labor que executa el Consell Insular.

Un altre dels aspectes que volem també destacar és que, al grau de desconeixement de la figura de la Sindicatura que abans comentàvem, s'ha d'afegir la confusió, en el cas de Menorca, del nostre àmbit competencial. Volem dir amb això que algunes de les consultes prèvies que se'ns han fet, que haurien originat la presentació de possibles queixes i que no han pogut ser admeses després a tràmit, tenien el seu origen en assumptes propis i corresponents a administracions, per exemple, municipals de l'illa o del Govern de la Comunitat. De totes maneres hem seguit des del primer dia una norma: atendre a tothom i rebre a qui ho ha demanat, encara que intuïssim que la possible queixa o consulta no era tema de la nostra competència reglamentària. Això ens ha permès poder explicar de manera pràctica els límits i els condicionants de la nostra responsabilitat.

En aquesta labor divulgativa, volem assenyalar que, en estreta i eficaç col·laboració amb la Conselleria de Cultura i Educació, hem pogut participar activament en el seu programa "Salut Jove", que inclou també visites d'alumnes a la seu del Consell Insular, joves acompanyats pels seus mestres o tutors, de diferents centres educatius públics o concertats de l'illa. Així, a uns cent-cinquanta estudiants de diferents graus de centres

de Maó, Alaior, Ferreries i Ciutadella, els hem pogut explicar què és i com funciona la Sindicatura i contestar a les seves preguntes i dubtes.

Ens interessa destacar també que hem seguit mantenint de manera regular les més cordials i útils relacions amb organismes com el nostre d'altres àmbits geogràfics, mantenint especials lligams amb la Síndica de Greuges de l'Ajuntament de Barcelona i amb la Defensora de la Ciutadania de Palma de Mallorca. Som membres del **Fòrum de Síndics i Defensors de Catalunya**, organisme inicialment creat al Principat i, més tard, obert a d'altres pobles i ciutats del país, en són membres també, per exemple, ciutats com Vigo, Segovia, Paterna, Palma de Mallorca o Vitòria, ja que el Fòrum és bàsicament un punt de trobada que reuneix, a nivell informatiu i formatiu, les persones que ostenten aquesta mateixa responsabilitat. Com a dada curiosa: possiblement i segons les nostres informacions, el cas de la nostra Sindicatura de Menorca, un òrgan, com saben, format per tres membres, sigui únic; la resta són tots de caràcter unipersonal.

Una de les actuacions que més ocupa i porten a terme els responsables de greuges membres del Fòrum, especialment en els de les ciutats amb més densitat d'habitants, és, més que esperar l'arribada de possibles queixes dels seus conciutadans, actuar per iniciativa pròpia en aquells temes, especialment d'àmbit social, que entenen que necessiten d'una major sensibilitat o rebre millor atenció per part de l'administració pública. Aquest és un model d'actuació que hem tingut en compte durant el 2018 i que tenim el ferm propòsit de mantenir en el futur. Creim sincerament, en definitiva, que, de la nostra participació en aquest Fòrum, en podem treure bons i útils coneixements i experiències per seguir amb la nostra feina a Menorca.

Un exemple aclaridor: la Sindicatura de Greuges va elevar una petició a Presidència del Consell, proposant que lideri i impulsi també amb tots els ajuntaments una coordinació normativa d'ordenances, especialment de renous, que elimini les actuals diferències i faciliti la seva aplicació. Seguim esperant una resposta.

Un fet especial ens interessa destacar avui, de manera especial, a la Memòria del 2108: la signatura de l'acord d'adhesió de l'Ajuntament de Ferreries a la Sindicatura, acord que havia adoptat per unanimitat aquella corporació. És, creim, un fet important per a la petita història de la Sindicatura, com ho és també el que, poc abans d'acabar l'any, hem tingut coneixement que el Plenari de l'Ajuntament de Sant Lluís ha aprovat també per unanimitat la seva adhesió, adhesió ara en tràmit. Estam ben segurs que aquestes dues primeres incorporacions ajudaran a desmuntar el sempre perillós taifisme localista al qual Menorca no és aliena.

I un darrer punt, abans d'acabar amb aquesta ja llarga introducció: convé i és just assenyalar i destacar que en tot moment hem rebut la màxima col·laboració i ajuda per part tant dels distints consellers de l'equip de govern a qui hem demanat informacions, aclariments o hem fet comparèixer; ben igual ha succeït amb tot el personal de la casa al qual hem hagut de consultar o demanar opinió. Tots ells i en tot moment han respectat sempre la nostra independència i els nostres dictàmens. No és la mateixa resposta que s'ha rebut per part d'alguna Conselleria del Govern de les Illes

Balears, que fins i tot no ha donat mai una resposta directa a la petició o suggeriment de la Sindicatura.

El resum estadístic. Els membres de la Sindicatura ens hem reunit de manera formal i oficial en 40 ocasions, ben enfora de les sis previstes en el Reglament de funcionament aprovat, reunions a les quals s'haurien d'afegir les mantingudes de manera informal o les visites realitzades per a tractar assumptes relacionats amb la Sindicatura. Dos exemples: la visita realitzada al Centre d'Acollida d'Animals de resultes d'una queixa rebuda o l'anada a Ferreries per assistir a l'acte d'adhesió del seu Ajuntament a la Sindicatura.

Anàlisi estadística. Durant l'any 2018, la Sindicatura ha obert 19 expedients, 7 dels quals no eren, un vegada analitzats, competència de la Sindicatura ja que corresponien, en tot cas, a organismes com el Govern de les Illes (3) o a ajuntaments de Menorca (4) com Ferreries, es Mercadal, Ciutadella i Maó. En aquests casos, la Sindicatura ha procedit, una vegada comunicada la no acceptació als ciutadans que havien signat els escrits, a donar trasllat dels temes plantejats a les institucions corresponents.

Corresponien a l'àmbit competencial reglamentari de la Sindicatura els altres 12 expedients. A títol informatiu: els escrits rebuts feien referència a temes o assumptes que corresponien a les Conselleries o àrees següents: Serveis Generals (3); Benestar Social (2); Cooperació Local, Ordenació Turística, Ordenació Territorial, Medi Ambient, Mobilitat, Projectió Econòmica i Presidència, amb 1 expedient de cadascuna d'elles.

D'aquesta relació, 3 van ser desestimats després d'analitzar el seu contingut i vistos els informes adequats. De la resta: 5 han estat resolts i 4 segueixen en tràmit, pendents d'informes o aclariments demanats als interessats.

Al final d'aquesta Memòria, figura, com addenda, un quadre resum d'aquesta anàlisi dels temes rebuts i tractats durant l'any 2018.

Abans d'acabar, volem expressar un desig clar: ens agradaria, per a una consolidació definitiva d'aquest òrgan, poder disposar, com és ben normal a d'altres indrets, d'un pressupost propi de funcionament, que garanteixi encara més la seva independència i llibertat. Cert és que han estat, fins ara, totalment respectades totes les peticions i suggeriments fets, però el funcionament de la Comissió, en un futur no molt llunyà, necessitarà, ho creim honestament, poder comptar amb elements humans i tècnics que superin l'actual bona voluntat dels seus membres i no obliguin a demanar assistència burocràtica i operativa al personal del Consell Insular.

Emili de Balanzó

Gràcia Seguí Puntas

José Barber Allés

Menorca, 30 de desembre de 2018